


TERRITÓRIUM TERRITORY



17. Velencei Nemzetközi
Építészeti Biennále
Magyar Pavilon
– Kurátori Pályázat
2019. július 2.

Készítette:
FILIP + GUBAHÁMORI

ALKOTÓK SZAKMAI ÉLETRAJZA

FILIP és GUBAHÁMORI
közös pályázati munkája

FILIP

2016 óta aktív képző- és iparművészekből álló alkotói kollektíva. Széles spektrumú szaktudással és művészeti érzéssel munkáikat a tervezési fázistól a kivitelezésig ők valósítják meg. Bázisuk Budapesten, a Népszigeten található, mely terület kulturális szemléletű fejlesztésén dolgoznak a lokális adottságok figyelembevételével.

FILIP nem csak ezt az alkotói közösséget személyesíti meg, hanem azt a hozzáállást is, hogy a mindennapi szituációk épp olyan kiváló megjelenési felületei a művészetnek, mint egy galériatér.

facebook.com/zsiliputcakilenc

BUDHA TAMÁS

képzőművész – kurátor, társszerző

Diplomáját 2008-ban szerezte a Magyar Képzőművészeti Egyetem Inter-média szakán. Egyetemi éveit folyamatos közösségi aktivizmus jellemezte, mely kiállítások szervezésében, magazinok, könyvek készítésében nyilvánult meg. A Gruppo Tökmag kéttagú alkotócsoport tagja – munkáik leginkább a régműlttal, köztéri jelenségekkel és az azokhoz fűződő narratívákkal foglalkoznak tárgyi és lírai szinten egyaránt. A FILIP egyik alapítótagjaként számos művészeti és installációs projektet irányított a tervezéstől a kivitelezésig.

Válogatott projektek:

2019 – Design és Biztonság / MANK Galéria, Szentendre

2018 – Közös Ügyeink / Ludwig Múzeum, Budapest

2017 – Budapest Windows / Fuga, Budapest

2017 – Város Építőanyagai / 2B Galéria + Telep, Budapest

budhatomi.com

BODONYI PANNI

illusztrátor – társszerző

2010-ben szerzett BA diplomát a MOME tervezőgrafika szakán, majd öt évig élt Dániában, ahol játék- és interaktív tervezést tanult a Royal Danish School of Design képzésének keretein belül. A mesterdiploma (2013) megszerzése után szabadúszó illusztrátorként dolgozott Koppenhágában. Az utóbbi években a Móra, Csimoto, és az Európa Könyvkiadónál jelentek meg gyermek- és ifjúsági könyvek az illusztrációival. Szívesen dolgozik a papír síkján kívül, térbeli projekteken is, így például a GUBAHÁMORI-val közösen készített nyertes pályamunkát a dániai Andersen mesemúzeum által kiírt ötletpályázatra, illetve báb- és látványtervezőként is dolgozott. A FILIP alapítótagjaként kulturális programok szervezésében szerzett tapasztalatot.

behance.net/pannibo

GUBAHÁMORI

A kutatásalapú építészeti és városépítészeti stúdiót több éves külföldi építészirodai tapasztalatot követően alapították. Sándor a bécsi querkraft architekten, Péter a tokiói SANAA és a Makoto Yamaguchi Design irodájában dolgozott több éven át. Terveikben meghatározó a táj-ember-épített környezet relációjának vizsgálat. Fontos számukra a terek multiszenzoriális érzékelésének lehetőségeinek kutatása, az érzékelési és értelmezési területek különböző rétegeinek feltárása.

gubahamori.com

facebook.com/GUBAHAMORI

GUBA SÁNDOR

építész – társszerző

Sándor a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen (2010) szerezte meg építészmérnöki diplomáját, jelenleg a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskolájának hallgatója.

Válogatott projektek:

2019 New Zizkov center kétfordulós tervpályázat, Prága, Csehország-második fordulóra jutott (BIVAK, Soóki-Tóth Gábor ingatlanfejlesztővel közösen)

2016 Gellérthegy ötletpályázat, Budapest-megvétel (Bokányi Imre, Tarr Hajnalka képzőművésszel közösen)

2015 Ön/Képek interaktív installáció, Magyar Nemzeti Galéria és a Szépművészeti Múzeum, SZIGET

DEMETER LÁSZLÓ

Ökológus – tudományos szakértő

Etnoökológia, erdőhöz kapcsolódó hagyományos ökológiai tudás
Történelmi tájökológia, erdődinamika, a tájváltozás hajtóerői
Hagyományos erdőgazdálkodás és hatása a biodiverzitásra, falállomány-szerkezetre és az ökoszisztéma-szolgáltatásokra

SZAKMAI KONCEPCIÓ



A KIÁLLÍTÁS KONCEPCIÓJA

Hashim Sarkis eddig ismert témamegjelölése a következő: "The world is putting new challenges in front of architecture. I look forward to working with participating architects from around the world to imagine together how we are going to rise to these challenges."

A TERRITÓRIUM egy olyan javaslatot ad, amely szakít az emberközpontú gondolkodással, és számba veszi, hogy a települések és a természeti tájak fejlesztése, valamint az emberi igények kiszolgálása milyen hatást okozott a természetes élőhelyekben, az ott őshonos fajok életében, valamint magának az embernek és a természetnek a kapcsolatában.

A témaként felvetett, előttünk álló kihívások már jelen vannak, feltárásukhoz perspektíva-váltásra van szükség: az emberi tevékenységet a természetes élőhelyek nézőpontjából kell vizsgálni.



A TERRITÓRIUM határai kitágultak. Hirtelen expanziója folytán egyszerre dűskálunk bizonyos javakban és szenvedjük az eltűntek mérhetetlen hiányát.

A végtelen lehetőségek és a homogenizált tájak időszaka köszöntött ránk. Az ipari mezőgazdaság mintázatával teletetovált tárgy lett a táj. Az ember a folyamatirányító szerepébe öltözve törtet előre az antropocén korban, miközben kényelme érdekében a diverzitás impulzusaitól szakítja el magát talán örökre.

Már korántsem az a kérdés, hogy meg tudjuk-e vagy meg akarjuk-e állítani a TERRITÓRIUM további növekedését, hanem hogy egyáltalán elkezdjük-e

a feltárást. Vajon sikerül-e a feltárt rétegek közül átmenteni egyáltalán valamit.

A kiállítótérben megjelenő installáció egyszerre térbeli és időbeli feltárás: a velencei pavilon alapterületével egyenlő alapterületű alföldi, korábbi tiszai ártéri erdő elmúlt kétszáz évének imaginárius terére fókuszálva.

Az installáció ellentétpárokra építkezve teszi fel a kérdést az ember és táj közötti határvonal átjárhatóságáról, a táj önkényes alakíthatóságának következményeit kutatva.

A mesterséges tájba betérő látogató egyszerre érzi magát a TERRITÓRIUM

részeként mialatt tudatosan vagy öntudatlanul, de folyamatosan alakítja azt.

A koncepció azzal, hogy a vizualitáson kívüli érzékelésekre is alapozza a befogadást, tudatosan készíti a látogatót a megszokott okulárcentrikus érzékelési attitűdből való kimozdulásra.

Létezik-e szurrogátum a TERRITÓRIUM látványos és dicsőséges tényerése közben elszenvedett veszteségeinkre?



A KIÁLLÍTÁS FELEPÍTÉSE

A térinstalláció két fő elemből áll össze: egy búzaszemekből kialakított absztrakt topográfia és egy ebbe a tájba illesztett épített tömeg, amely egy süketszobát rejt.

Az installáció különböző rétegein az alábbi konfliktushelyzeteket mutatják be:

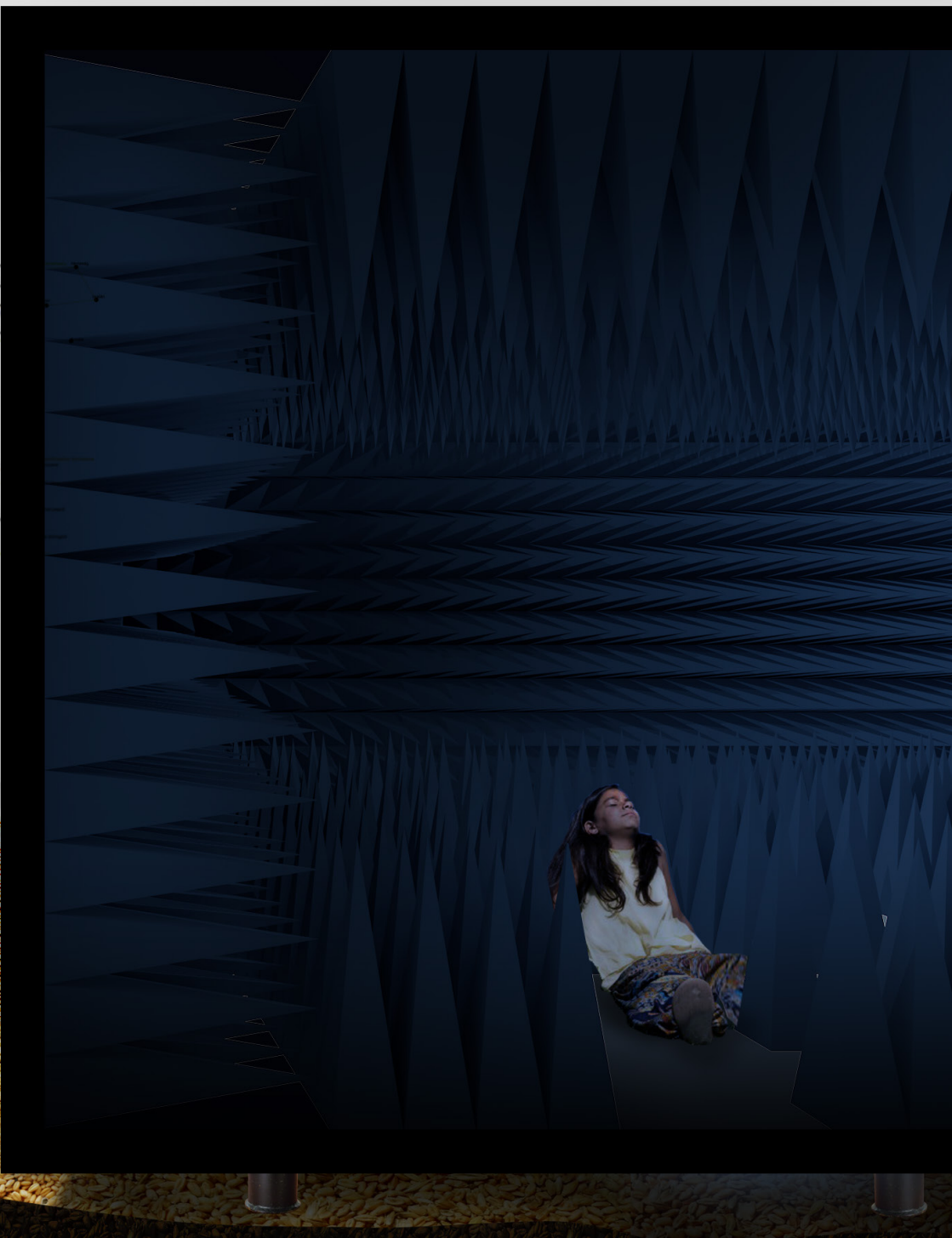
- az emberi tevékenység következtében elpusztuló ártéri gazdálkodás magyar hagyományai
- az úrbéri rendeletről elinduló birtokrendszeri átalakulások a magyar tájban és ennek következményei
- a folyószabályozás mint a magyar vidék tragédiája
- a mobilitás fejlődése: a vonat megjelenése a tájban, és ezáltal a mikroregionális felbomlása
- homogenizáló ipari mezőgazdaság hatásai
- a Kárpát-medencei erdőgazdálkodás átalakulása az őserdőktől a szocialista erdőgazdálkodásig
- mezőgazdaságban használt kemikáliák generációs hatásai
- a specifikusan magyar településrendszer: a tanyavilág pusztulása

A búzatérben megjelenő, térbe lógatott fejhallgatókon a látogatók széleskörű információkat kaphatnak az elpusztult vagy pusztulófélben lévő ökológiai rendszerekről (természeti hangminták, történetmesélések, narrációk által) - a hanganyagok összessége adja a projekt szakmai hátterét.

Mivel a kiemelt ökológiai elemek már nem léteznek, nincsen mód ezek valós bemutatására: csakis múzeumi körülmények között idézhetőek meg - ezért a fejhallgató által adott technikai segítség. A hangélményeket abban a letarolt tájban fogyaszthatják a látogatók, amelyet az ember hozott létre.

Az egyetlen hely, ahol technikai segítség nélkül képes lehetne a látogató hangélmények befogadására, az a tájba illesztett épített tömeg, az emberi menedék: a ház. A ház belseje azonban egy lesötétített süketszoba, amelyben az ember nem hall és nem lát. Azáltal, hogy két fontos érzékelési módot elveszt az ember, egy különlegesen bizonytalan helyzetbe kerül: a világgal való kapcsolatát veszti el.

A sötét süketszobában töltött 5 perc után felerősödnek az érzékelési bizonytalanságok.



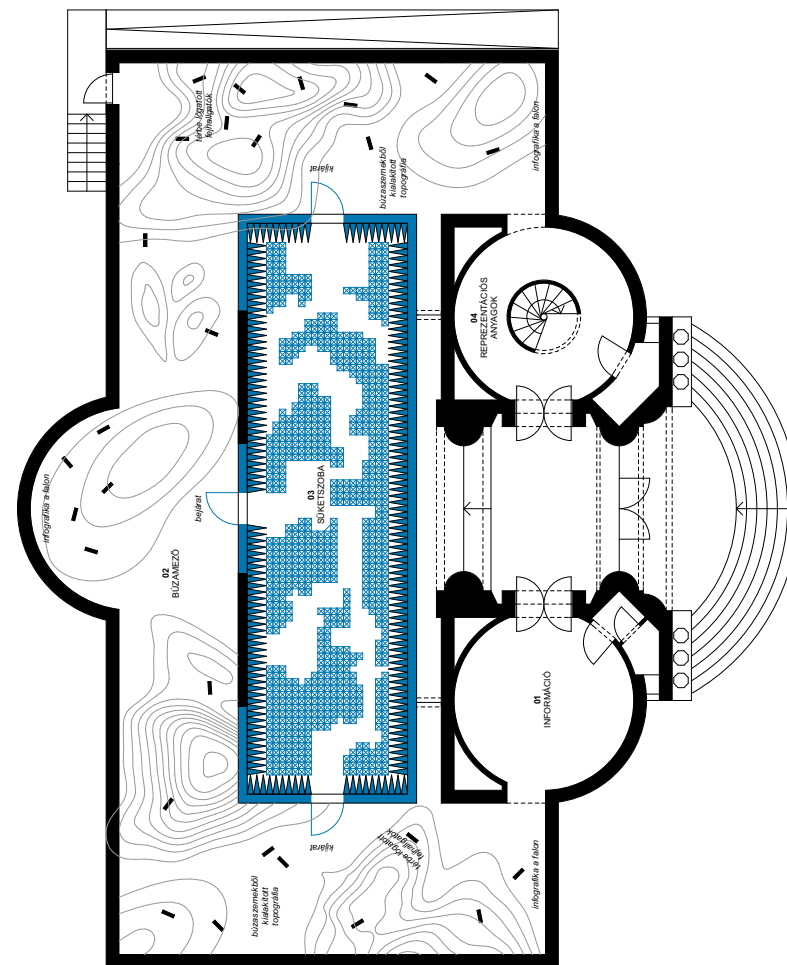
REZÜMÉ SUMMARY

A TERRITÓRIUM határai kitágultak. Hirtelen expanziója folytán egyszerre dűskálunk bizonyos javakban és szenvedjük az eltűntek mérhetetlen hiányát.

A végtelen lehetőségek és a homogénizált tájak időszaka köszöntött ránk. Az ipari mezőgazdaság mintázatával teletetovált tárgy lett a táj. Az ember a folyamatirányító szerepébe öltözve törtet előre az antropocén korban, miközben kényelme érdekében a diverzitás impulzusaitól szakítja el magát talán örökre.

Már korántsem az a kérdés, hogy meg tudjuk-e vagy meg akarjuk-e állítani a TERRITÓRIUM további növekedését, hanem hogy egyáltalán elkezdjük-e a feltárást. Vajon sikerül-e a feltárt rétegek közül átmenteni egyáltalán valamit.

ALAPRAJZ



KATALÓGUS

A katalógus célja, hogy az absztrakt kiállítási installációja mellett a TERRITÓRIUM koncepció gondolati hátterét feltárja, bemutassa. Olyan tanulmányokon keresztül melyek egyrészt szemléltetik a TERRITÓRIUM időbeli és térbeli expanzióját. Másrészt a hagyományos ökológiai tudás feltárására és azok integrációjára tesznek kísérletet. Viszont a katalógusnak nem célja a hagyományos gazdálkodási módok romantizálása.

A tanulmányok mellett a kiállítás teljes hanganyaga írott formában szerepelnek a katalógusban. Így megjelenéne az ártéri életvitelre való visszaemlékezések, népdalok. A folyószabályozások motivációit megvilágító korabeli mérnökök levelezései vagy az ártéri területek művelésbe vonásának mozzanatainak lenyomatai.

A korabeli ártéri területek különböző korokban más-más üzenetet hordoztak. Az ártéri gyümölcsösök, nádasok, lápok világa a természetközeli életmód szimbólumaként jelent meg a későbbi korokban (regények és kalandfilmek világa). Az államszocializmus időszakában a természetet leigázó, a "nagy sztálini természetátalakító

tervek" másolása során, csupán a tervgazdasági szempontok döntöttek. A "magyar pusztá" romantikus interpretációja és turisztikai kirakattá változása is a korabeli árterületek történetének részei.

A katalógust a kiállítás grafikai arculatával, magyar, olasz és angol nyelven kívánjuk publikálni.

Az ütemterv szerint a katalógust 2020 nyarán jelentetnénk meg a Velencei Biennáléra szervezett könyvbemutató esemény keretén belül. Ezzel párhuzamosan egy hazai bemutatót is szerveznénk a katalógusnak, ezzel erősítve kiállítás magyarországi promócióját. Ezentúl fontosnak tartjuk, hogy a Biennálét követően hazai szakmai könyvesboltban (pl.: FUGA) elérhető legyen a kiadvány.

A kontextust, aktualitást bemutató tanulmányok és bevezető:

Demeter László, Molnár Zsolt etnoökológus irányításával (ÖBI Hagyományos ökológiai tudás kutatócsoport Tudásbázis és e-Infrastruktúra csoport)

A katalógus felépítése:

Előszó / bevezető

A kiállítás koncepciójáról szakmai tanulmányok, illusztrációkkal

Hanganyagok (népdalok, visszaemlékezések) szövegei, szemelvények

Látványtervek és fotódokumentáció a kiállításról

Impresszum

Tervezett formátum:

Tervezett terjedelem: 120 oldal

Tervezett példányszám: 1500 pld

Tervezett méret: 165 x 235 mm

Belív: 4+4 szín ofszet 120 g

Borító: ezüst nyomat ofszet 300g

Kötészet: céna ragasztott kötés

KOMMUNIKÁCIÓS KONCEPCIÓ

Fontosnak tartjuk, hogy a kiállítás kilépjen a hazai építészeti kommunikáció megszokott építmény-centrikus narratívájából és azzal, hogy más tudományterületek (biológia, etnoökológia) szempontjából mutassa be az ember jelenlegi élőhelyét, új diskurzusokat indíthat el. Emellett a kommunikáció kiemelt célja, hogy a külföldi interpretációkban legtöbbször romantikusan ideologizált magyar alföld története tulajdonképpen a TERRITÓRIUM térhódítása, a radikális emberi természetalakítások kényszerű következménye. A kiállítás viszont tudatosan absztrakt formanyelvvel nem kizárólag magyar specifikus kérdésekre irányítja a figyelmet, hanem nemzetközi szakmai közönség számára is releváns témaként értelmezhető.

A projekthez kapcsolódó honlapon angol és magyar nyelven a kiállítás hanganyagai elérhetőek, újrarahallgathatóak, így egy elmélyültebb felfedezés lehetőségét is tartogatja.

A kommunikációs stratégia fontos eleme, hogy a kiállítás megnyitása előtt

csak az installáció formai, anyagi megjelenését kommunikálja, csak nagyon érintőlegesen villantsa fel a koncepció gondolati motivációit, így a kiállítás felfedezésére sarkallja a látogatókat. A kiállítás értelmezésében a katalógusnak fontos szerepe van. Emellett kiemelt szempont, hogy a kiállítás bejárásai ajánlását illetve fontos alapinformációkat tartalmazó szóróanyag is készüljön. Azzal, hogy plakáttá hajtogatható szét, a látogatók szívesebben tartják meg majd maguknál, ezzel is növelve az esélyét, hogy a kiállítótérből távozva az online felületeken is tovább foglalkozzanak a kiállítással.

A sajtókapcsolatokat bejárásokkal, kurátori vezetéssel, a honlapról közvetlen letölthető többnyelvű sajtóanyaggal támogatnánk. A sajtóajándék tekintetében arra törekedtünk, hogy a kapott ajándék további életét is követni lehessen akár a közösségi médiákon, a kenyérliszt-keverék módot adhat erre.

A kurátori sétákon a kiállítás értelmezéseinek új szempontjai kerülhetnek előtérbe.



A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSI TERVE

PÁLYÁZATI KÖLTSÉGGKALKULÁCIÓ		
tételek	ár	
	nettó	bruttó
installáció készítése		
<i>kiállító tér</i>		
helyszíni előkészítés, berendezés (tisztasági festés, takarítás)	1,200,000Ft	1,524,000Ft
épület eredeti állapotának visszaállítása		
technikai eszközök: mp3 lejátszók, fülgallgatók, számláló-kijelző		
grafikai elemek gyártása (üveg- falmatricák, plakátok, szóróanyagok)		
<i>süketszoba</i>		
akusztikai tervezés	4,637,795Ft	5,890,000Ft
falszerkezet építés (vázszerkezet, építőlemez, akusztikai szigetelés)		
belső akusztikai fal- és padlóburkolat		
világítás megtervezése és kiépítése		
külső falburkolat (hőfólia)		
kültéri tetőszigetelés (kent szigetelés és fólia borítás)		
<i>búzamező</i>		
30 t búza (48.000 Ft/t)	1,440,000Ft	1,828,800Ft
<i>szállítás közúton és hajón</i>		
kiállítási anyag oda-vissza szállítása és pakolása BP - Velence-Mestre-ig (340 Ft/km)	1,220,000Ft	1,549,400Ft
Mestre - Gardini tengeren		
<i>utiköltségek</i>		
benzin, autópálya, parkolási díjak - 4 személy autóra (4 alkalom: helyszínbemutató, installálás-megnyitó, könyvbemutató, záróesemény-bontás)	350,000Ft	444,500Ft
<i>szállás</i>		
Velencében, apartmanban (4 fő) 1 hétre /12.000 Ft/éj A kiállítási installáció összerelésére 7 éjszaka, 8 nap helyszíni szállással, hostelben	350,000Ft	444,500Ft
<i>tiszteletdíjak</i>		
kurátori koncepció és menedzsment	3,500,000Ft	4,445,000Ft
építész tervek és kivitelezés		
grafikus (kiállítási arculat és nyomdai menedzsment, kommunikációs anyagok)		
tudományos szakértői munka		
<i>kommunikáció</i>		
kommunikáció tervezés, tartalomfejlesztés, copywriting	1,500,000Ft	1,905,000Ft
közösségi oldal kommunikáció		
fotózás		
sajtóajándék: kenyérliszt-keverék		
szóróanyagok, sajtómappa		
<i>kiadvány</i>		
grafika arculat tervezése, kiadvány szerkesztése	3,000,000Ft	3,810,000Ft
layout-, borító-, és kötészeti terv, tördelési díj, fotók utómunka		
szakírói és szerkesztői honorárium		
fordítás és lektorálás		
nyomdai és tervezési koordinálás		
nyomdai költségek (1500 Ft/db ár 1500 db esetén)		
<i>tartalék (5%)</i>	905,512Ft	1,150,000Ft
ÖSSZESEN:	18,103,307Ft	22,991,200Ft
<i>bevételek</i>		
kiadvány értékesítése		
süketszoba építési anyagainak értékesítése		
búzamező takarmánybúzaként való értékesítése		

A MEGVALÓSÍTÁS ÜTEMEZÉSE

A MEGVALÓSÍTÁS ÜTEMEZÉSE					
dátum	installáció	hanganyagok	kiadvány	esemény	kommunikáció
2019.10.	előzetes helyszínbérlés		kiadvány		kommunikációs terv kidolgozása
2019.11.	installáció részletes megtervezése				arcutal brief elkészítése
2019.12.	akusztikai tervezés	kuratori koncepció elkészítése			
2020.01.	installáció kívüli terveknek véglegesítése gyártókkal, beszállítókkal kapcsolatfelvétellel	tudományos szakértői munka kezdete	részletes kiadvány koncepció kidolgozása		grafikai arcutal megtervezése
2020.02.	szállítási, csomagolási terv készítése	információadó anyagok véglegesítése	szervezők és szakírók szerződéses kötések		
2020.03.	alapanyagok és eszközök beszerzése	hanganyagok összehozása, szerkesztése	tanulmányok írása	előkommunikáció	vetek és koncepció megosztása a közösségi oldalakon és a médiában
2020.04.	technikai eszközök beszerzése	hanganyagok véglegesítése	arcutal tervezés		
2020.05.	sukcesszba alapanyagoknak előkészítése		kreatív szövegírás		sajlóanyagok elkészítése
2020.06.	részleges összeszerelés		szerkesztés		gondólati háttér, inspirációs anyagok megosztása közösségi oldalakon
2020.07.	üzemi próbabeállítás		képszerkesztés		
2020.08.	nyomdai anyagok gyártása		ábrák készítése		
2020.09.	szállítás: 05.14-15.	sajlóbemutató	fordítás		sajlóajánlató
2020.10.	beállítás: 05.16-23.		fotók, ábrák utómunkálatai		
2020.11.	átadás: 05.24.				
2020.05.27.	kiállítás megnyitó, avatás		kiállítás befotózása	megnyitó esemény	eseményrörök a megnyitóról megjelenések publikálása sajlóajánlat
2020.06.	kárbemutató	logóll hanganyagok lejátszása	nyomdai előkészítés		
2020.07.			nyomtatás		
2020.08.			katalógusbemutató a Biennalen	katalógusbemutató	eseményrörök a katalógusbemutatóról
2020.09.			értékesítés		
2020.10.					
2020.11.				frissítés	eseményrörök
2020.11.29. - 12.03.	bonitás és szállítás				
2020.12.07-18.	installációs elemek újrahasznosítása szakmai beszámoló		hazai értékesítés		látogatói feedbacket és sajlóvisszhang megosztása a közösségi oldalakon
2020.12.07-18.	pénzügyi elszámolás				

